

Påskens realism

När människorna själva inte kan göra något längre, när bara sorg, minnen, förtränganden och anpassning finns kvar, upplever de – utan deras egen medverkan – Herrens närhet. Det är den erfarenhet påsken ger. Herren är uppstånden.

2009-04-06

Under sabbatens stillhet mognar planerna för veckans första dag. Tre kvinnor vill genast vid soluppgången gå till graven, två lärjungar beslutar sig för att lämna Jerusalem, den lilla

gruppen med oroliga trogna anhängare företar sig ingenting, de stannar rådlösa bakom stängda dörrar i en näraliggande förmodan, att nu står de på tur.

Lättast att förstå: de två lärjungarnas förehavande att bege sig från Jerusalem till Emmaus, vilket Lukas skildrar. Efter dröm kommer fakta. Från begeistring till besvikelse, från naivitet till realism. Minnet av den äkta passionen utifrån den där obetänksamma kärleken får dem kanske att skämmas, och de ger sig bort från kända omgivningar i hopp om, att dessa minnen under tidens gång ska förblekna och inte längre smärta utan bara dröja kvar som melankoli.

Svårast att förstå: de tre kvinnornas beteende. De är de enda, som tycks förbise fakta. De ger sig iväg till graven och först, när de är på väg, frågar de sig: vem kommer att välta

undan stenen för oss? Med mer förstånd och mindre känsla hade de stannat hemma och tröstat sig med det resignerade konstaterandet, som Markus nämner i förbigående: ”Och stenen var mycket stor”.

Förnuft, resignation, tillgivenhet. Inget nytt i världshistoriskt perspektiv, som känner till så många raserade ideal, svikna förhoppningar och mänskliga ruiner.

Det nya: När sabbatens stillhet är borta, gäller inte de gamla planerna längre – inte att balsamera den döde, inte längre att dra sig tillbaka till Emmaus. När människorna själva inte kan göra något längre, när bara sorg, minnen, förtränganden och anpassning finns kvar, upplever de – utan deras egen medverkan – Herrens närhet. Det är den erfarenhet påsken ger. Herren är uppstånden

Ett virrvarr av antaganden följer det nervösa hit och dit – till och från graven. Evangelisterna berättar om det utan hänsyn till sammanhang och turordning, som stammande. Bara ett är säkert: Han lever!

Och sen ett ljus, som så småningom kastar sitt sken över mycket av det förgångna – Herrens ord och gärningar. Han hade ju sagt det.

Påskens realism

Kristi uppståndelse är som när trädet slår ut, trädet, som vid människans skapelse bara var ett dolt frö på vår jord. Det betyder tillvarons vändpunkt för alla människor i alla tider, bekräftelsen på Guds mäktighet in i köttets djupaste vanmakt.

På ett annat sätt än för Lazarus har det inte att göra med att komma tillbaka i tid och rum till ett tidigare tillstånd, som förr eller senare

kommer att sluta med döden. När det i Nya Testamentet står, att Kristus övervunnit döden, så betyder det en ny dimension för alla människor i alla tider.

Det är påskens realism, som övergår all mänsklig logik och alla fakta. Det är, att i tron säga ja till en realitet, som bekräftar tidens och rummets strukturer genom människoblivandet och som är avhängigt av uppståndelsen.

Människorna, som under de tidiga timmarna, möter den uppståndne, är inga teologer, de interpreterar ingenting. De upplever bara: Herren är trots låsta dörrar plötsligt där; han visar dem sin förhärligade kropps sårmärken. Det kroppsliga förlorar sin tröghet. Anden genomtränger materien.

Att förstå materiens gåtfullhet är inte svårt för oss längre, sen den moderna fysiken definierat den som

”vidrörandets” grovhet och hänvisar till strukturer, som för genomsnittsmänniskan inte är desto mindre gåtfulla. Den egentliga svårigheten med att godkänna påskens realism ligger mycket mer i känslan för materiens och andens sammansmältning, av tyngdkraft och nåd i oss.

Apostlarna tenderar till ”spiritualism”, när Herren står inför dem. De tror, att de har en ande framför sig – egentligen ett spöke, en del av deras värld. Även vi har det svårt med anden. Ovillkorligen förbinder vi den med något osäkert, abstrakt, ända fram till de oskyldiga spökhistorierna, i vilka vi måste förse ”andarna” med ett lakan, så att vi kunde föreställa oss dem. Men när Herren visar apostlarna såren på sina händer och fötter, som nu talar ett annat språk, och som med de sina vill äta en måltid, då anar vi, att Guds ande kan förvandla människorna.

Påskens andlighet

Händelsen med uppståndelsen når människorna utifrån historien och kan därför påverka alla människor i alla tider. Kristus, som velat gå in i den mänskliga historien, försvinner inte i en förgången dåtid, utan vill "blanda in sig" helt konkret i varje enskild människas öde. Men det är nödvändigt, att den enskilde öppnar sig för honom genom en andlig hållning, som återspeglar människoblivandet, döden och uppståndelsen

Påskens realism är bara bärkraftig, när den kristne lever utifrån en andlighet, som söker kontakten med Kristi ande och kropp, med hela sin levande person alltså. "Kristus uppstår i oss, om vi gör oss till deltagare i hans kors och död. Vi bör älska korset och hängivelsen, självtukten. Kristen optimism är inte någon sötsliskig optimism och inte

heller mänsklig förtröstan på att allt kommer att gå bra. Det är en optimism som sänker sina rötter i medvetenheten om vår frihet och i tron på nåden. Det är en optimism som får oss att vara krävande gentemot oss själva, att anstränga oss för att besvara Guds kallelse.” (Josemaría Escrivá, När Kristus går förbi, 114)

Påskan betyder, att kristna inte följer en död persons lära, utan en levande person. Utifrån detta stämmer det: Kristendom är ingen lära. Men också här handlar det om ärligheten, om att inte bara uppnå en subjektiv känsla genom det personliga förhållandet till Kristus, utan en äkta andlighet. Det är inte ett lik som talar till oss utan en, som är livets fullhet och mening. Och det överraskar inte, att talet om en sådan mening fordrar åtskilligt av den enskildes efterföljelse.

Av Josef Arquero

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://dev.opusdei.org/sv-se/
article/paskens-realism/](https://dev.opusdei.org/sv-se/article/paskens-realism/) (2025-08-11)